

OPBOUW

weekblad tot opbouw van het gereformeerde leven

uitgave van de gereformeerde persvereniging „opbouw“

red. en sekr. h. pootlaan 242, alkmaar

adm.: merelhoven 273, capelle a.d. ijssel

L. W. G. BLOKHUIS — SCHIEDAM

ALLES UIT HEM

Joh. 7 : 37-39

In Jeruzalem vierden de Joden het Loofhuttenfeest. Op dit laatste oogstfeest bedreef Jeruzalem en heel het Joodse land vreugde. En tegelijk dachten de Israëlieten in deze feestweek terug aan de lange reis door de woestijn.

De vreugde steeg ten top op de laatste, de grote dag van het feest. Op die dag stond de Here Jezus temidden van de blijde menigte. En midden in de feestjubel deed Hij zijn oproep horen. De Here heeft hier niet, zoals zijn gewoonte was, rustig neerzittend zijn woorden gesproken. Hier staat de Messias tussen de mensen.

Het was gewoonte op het Loofhuttenfeest Jesaja 12 voor te lezen. De kernspreuk vormde bij de ceremoniën van het feest het derde vers uit dat hoofdstuk: Gij zult met vreugde water scheppen uit de fontein des heils. Nu zegt de Here Jezus: Zo iemand dorst heeft, hij kome tot Mij. Wie niet genoeg had aan de uiterlijke feestvreugde, maar dorst had naar God, die moest daar in Jeruzalem tot de Here Jezus komen om te drinken uit de Bron van het heil. Dat zegt de Heiland precies op tijd: Als iemand dorst heeft, dan moet hij tot Mij komen. Want Ik geef u te drinken. Ik doe u scheppen met vreugde uit de fontein des heils.

Dat woord moet veel mensen juist op die dag hebben toegeproken. Want op de grote laatste dag van het Loofhuttenfeest vond de ceremonie van het waterplengen plaats. In een gouden kruik werd het water, geschept uit de bron Siloah, door priesters in de tempel gedragen.

Onder trompetgeschal werd het uitgegoten op het brandofferaltaar. Dan jubelde het volk de woorden: Gij zult met vreugde water scheppen uit de fontein des heils.

Daarop maakte de Here Jezus een toespelling.

Wat heeft de Heiland precies gezegd?

Eén van de moeilijkheden bij de Bijbelvertaling schuilt in de plaats van de leestekens. Als kinderen van hun tijd hebben de apostelen geen punten en komma's gezet. Die hebben latere overschrijvers en vertalers aan de tekst toegevoegd. Onze vertaling geeft de woorden hier zo weer:

Indien iemand dorst heeft, hij kome tot Mij en drink! Wie in Mij gelooft, gelijk de Schrift zegt, stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien. Als het zo goed is weergegeven, als de leestekens inderdaad zo moeten staan, dan komt het levende water uit de gelovigen en worden dezen bronnen van de Geest. Maar tegen die lezing bestaan toch wel bezwaren. In de eerste plaats wat de inhoud betreft. De Here verwijst hier naar Schriftwoorden en de Schrift leert niet dat stromen van levend water uit het binnenste van gelovige mensen zullen vloeien. En het tweede bezwaar raakt de vorm. In de Bijbel, denkt U maar aan de Psalmen en de Spreuken, wordt dezelfde gedachte vaak tweemaal uitgesproken. In verschillende woorden wordt iets herhaald. In twee parallel lopende zinnen. Zo zal het hier ook gedaan zijn. Daarom geef ik er de voorkeur aan de roep van de Heiland op de laatste dag van het Loofhuttenfeest zo te lezen:

Indien iemand dorst heeft, hij kome tot Mij en hij drinke, die in Mij gelooft. Zoals de Schrift zegt: stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien. Namelijk uit het binnenste van de Here Jezus. Hij is de Bron van het levende water. Hij geeft het water des levens. En dan wordt dit water in de gelovige een bron, die opborrelt tot het eeuwige leven (Joh. 4 : 14), maar de gelovige wordt zelf niet een bron van eeuwig leven voor anderen. Bij U, HERE, is DE Levensbron! Want dat zegt de Schrift. Stromen van levend water zullen uit ZIJN binnenste vloeien. De Here Jezus spreekt in deze oproep het Woord van zijn Vader na. Hij haalt niet een enkele tekst aan. De exegeten hebben zich uitgeput om een oplossing te vinden op de vraag welk woord uit de Schrift Christus hier citeert. Maar de Heiland heeft niet één bepaalde tekst in zijn mond genomen, Hij heeft de boodschap uit verschillende Schriftgedeelten samengevat. Zo doet Hij Zichzelf hier kennen als de Vervulling van de Wet en de Profeten. Een enkel voorbeeld: Jesaja geeft Gods belofte door: Ik zal water gieten op het dorstige en stromen op het droge. Ezechiël laat zien (Ez. 47) hoe uit de oostkant van de tempelberg water opspuit, dat een machtige stroom wordt. Aan zijn oevers staan bomen die altijd groen zijn en elke maand vrucht dragen, omdat hun water uit het heiligdom komt. En Zacharia zegt (Zach. 14), dat levende wateren uit Jeruzalem zullen stromen. En op deze berg, de Tempelberg, zullen de heidense volken samen komen om het Loofhuttenfeest te vieren. Zo hebben de profetie en de liturgie de Tempelberg aangewezen als de plaats waar het levende (heldere, stromende) water ontspringt.

Over dit levend water spreekt

Christus op de grote laatste dag van het Loofhuttenfeest.

Johannes geeft een nadere verklaring: Dit zeide Hij van de Geest, welke zij, die tot geloof in Hem kwamen, ontvangen zouden; want de Geest was er nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was.

Wie z'n dorst laat lessen door het levende water waar de Here over spreekt, ontvangt leven door de Heilige Geest.

Weet U wat de ellende vaak was en is onder Gods volk? Jeremia zegt het. Jeremia doet de klacht van de HERE horen: Mijn volk heeft twee boosheden gedaan: Mij, de Springader van het levende water, hebben zij verlaten om zichzelf bakken uit te houwen, gebroken bakken, die geen water houden.

Zo was het ook toen de Zoon van God op aarde sprak en werkte. Het begin van Joh. 7 vertelt dat de Joden Jezus trachtten te doden. Ook toen zocht Gods volk niet de springader van het levende water, maar de gebroken bakken van eigen maaksel. Het zag in de Rabbi uit Nazareth niet met de ogen van het geloof de Christus.

Alleen het geloof in Hem maakt dat we zijn weldaden ontvangen tot ons welzijn en behoud. Want alles wat we ontvangen aan levend water ontvangen we van Hem. Wij zijn zelf geen fontein die levend water opsluiten. De Geest van de verheerlijkte Christus Jezus Christus. Die Geest is in de gemeente, omdat Jezus verheerlijkt is. En Hij doet het levende water stromen.

Zo konidigde onze Heiland op het Loofhuttenfeest de Pinksterdag aan. Vanaf die dag gaat de Geest van de verheerlijkte Christus uit. Hij neemt alles uit Hem. Zo doet de Here wat Hij beloofd heeft:

Ik zal de dortige geven uit de fontein van het water des levens, om niet.

H. DE JONG — AMSTERDAM

De plaats van de vrouw in de gemeente

4. Het kerkverband

Een dezer dagen ontving ik een vriendelijke brief van een broeder in het land, waarin mij de vraag gesteld werd: is het mogelijk, dat u op de een of andere wijze nog tot de bespreking van een soort voorvraag komt, namelijk of de vrouw gerechtigd is betrokken te zijn bij de verkiezing van ambtsdragers in de gemeente? Met een vleugje verontschuldiging werd de vraag gesteld: sorry, maar er zijn nog kerken...

Hier is met alle kracht de vraag naar het kerkverband aan de orde gesteld. Hoe zit dat nu: kan de ene kerk zomaar de vrouw in het ambt stellen, terwijl in de andere gemeente de vrouw nog niet eens stemrecht heeft? De vraag valt ook op ander gebied te stellen. Kan in de ene kerk het Liedboek (laten we hopen selectief) gebruikt worden, terwijl de andere gemeente alleen de psalmen, en dan nog in de oude berijming en op hele noten, gezongen worden? Sommigen vinden deze vraag naar het kerkverband nog belangrijker dan de door ons behandelde, hoe het namelijk gesteld is met het Schriftgetuigenis ter zake van de vrouw in de gemeente.

Dit artikelje bedoelt op dit punt enige ontspanning aan te brengen. Wij zijn er nu wel aan gewend, dat al dergelijke zaken via het kerkverband geregeld worden, maar is dat wel vol te houden? Krijg je daardoor niet een kunstmatige eenvormigheid, terwijl op alle andere gebieden het leven een groeiende veelvormigheid te zien geeft? Ik weet wel, de apostel Paulus gebruikt op verschillende plaatsen het argument van het „kerkverband”. Er is zelfs een zekere geprikkeldheid in zijn toon te beluisteren, als hij schrijft: „Maar, indien het er iemand om te doen is gelijk te hebben, wij hebben zulk een gewoonte niet, en evenmin de gemeenten Gods.” (1 Kor. 11:16; zie ook 1 Kor. 14:36). Ga je dan het tekstverband na, dan blijkt het uitgerekend te gaan over de plaats van de vrouw in de gemeente. Hiermee lijkt de zaak beslist, dat de kwestie van de vrouw-in-het-ambt kerkverbandelijk geregeld moet worden.

Toch zien we dan iets zeer belangrijks over het hoofd. Zoals ik eerder al liet zien, ging het Paulus in deze dingen tegen het op revolutionaire wijze conclusie

Kerkelijk Leven

trekken uit het evangelie. Hij was er doodsbenauwd voor dat de gemeente van Christus zodoende in opspraak zou komen bij de wereld. Oude vrouwen moeten jonge vrouwen „opwekken, man en kinderen lief te hebben, bezadigd, kuis, huishoudelijk, goed en aan haar man onderdanig te zijn, opdat het woord Gods niet gelasterd worde.” (Titus 2:4, 5). Paulus wilde volstrekt niet, dat de gemeente van Christus in de wereld bekend zou worden als een beweging voor maatschappelijke doelstellingen. Dat zou betekenen, een struikelblok leggen op de weg van het Woord. Want het Woord van God reikt veel dieper dan alleen maar een sanering van sociale verhoudingen.

Evenwel, wanneer wij nu in onze dagen op niet-revolutionaire wijze een gevolgtrekking maken uit het evangelie terzake van de positie van de vrouw, waarbij wij het vroegere misverstand van de zijde van de wereld niet meer te vrezen hebben, dan vervalt op dit punt Paulus' kerkverbandelijk argument. Dat alle kerken op dit punt één lijn zouden moeten trekken, kan dus met behulp van de apostel niet verdedigd worden. Daarvoor is de zaak nu te onbelangrijk geworden. Dat wil echter niet zeggen, dat Paulus' kerkverbandelijk argument in z'n geheel onbruikbaar zou zijn geworden. Integendeel. Zou bijvoorbeeld een kerk onder vermeend beroep op de Bijbel besluiten, geen Surinamers in haar samenkomsten toe te laten (ik noem maar iets gek), dan zou daardoor de kerk van Christus bij de wereld in opspraak komen en zou het Woord Gods gelasterd worden. Er zou dan stellig reden zijn, met de apostel Paulus tot die gemeente te zeggen: „de gemeenten Gods waarmee u gemeenschap onderhoudt, hebben zulk een gewoonte niet.” We zouden voor deze zaak de band met die gemeente op het spel moeten zetten.

—o—

We kunnen dus de zaak van de vrouw-in-het-ambt overdrijven

door de eis te stellen, dat alle kerken daar gelijkelijk over moeten denken. Er is op dergelijke punten een grotere verscheidenheid mogelijk, dan wij menen. Hiervoor zou ik van mijn kant mij wel willen beroepen op het nieuwe testament. Want als ik de eerste brief aan de Korinthiërs naast die aan de Efeziërs leg, merk ik juist op het punt van de inrichting van het gemeentelijk leven een eigenaardig verschil op. De Geestes-gaven die Paulus in 1 Kor. 12:4-11 opsomt zijn anders dan die in Ef. 4:8-11. Bij de Efeziërs zijn ze ambtelijk. Bij de Korinthiërs niet, althans het blijkt niet. Zat de gemeente in Efeze meer aan de hoogkerkelijke kant en die in Korinthe meer in de laagkerkelijke hoek? Dat zou steun kunnen vinden in het feit, dat de brief aan de Korinthiërs in z'n geheel meer gemeentelijk, die aan de Efeziërs daarentegen meer kerkelijk is. Toch was er, ondanks deze verscheidenheid, een zeer geestelijk en wezenlijk verband tussen de kerken van Korinthe en Efeze.

We zullen uit zulke opmerkelijke gegevens moeten leren, het kerkverband meer geestelijk en minder organisatorisch op te vatten. In de oude k.o. lezen we bij art. 85: „In middelmatige dingen zal men de buitenlandse kerken niet verwerpen, die een ander gebruik hebben dan wij.” Zouden wij in onze situatie van groeiende veelvormigheid dit artikel niet *buitenstebinnen* mogen keren? Dat we het dus toepassen in het verkeer van kerken die tot één verband behoren? In werkelijkheid zijn immers de sociale verschillen tussen een stads-kerk en een dorps-kerk vaak groter dan die tussen twee kerken in verschillende landen. Wanneer ik mij bijvoorbeeld mijn eerste gemeente voor de geest haal, Gees bij Hoo-geveen, dan kan ik mij niet voorstellen dat daar de vraag naar de vrouw-in-het-ambt echt leeft. Wil ik daarmee zeggen, dat zo'n gemeente tot een achtergebleven gebied behoort? In zeker opzicht is dat zo. Maar daar staat weer zoveel echte volwassenheid en echte mondigheid, ook van de zusters daar, tegenover, dat ik liever zeg: het is daar *anders*. En ook mijn briefschrijvende broeder be-

hoeft zich niet te verontschuldigen voor het feit dat in zijn gemeente de vrouw nog niet eens stemrecht heeft, laat staan dat... In een gemeente die hoofdzakelijk uit gezinnen is opgebouwd, hoeft dat helemaal geen ondragelijke toestand te zijn. En ik denk wel eens: stemrecht voor de vrouw in de kerk moet ook maar nooit in stemplicht ontaarden. Omdat er altijd vrouwen zullen zijn die er echt niet gelukkig mee gemaakt worden. Met stemrecht niet, laat staan met een ambt.

—o—

Maar wat stelt een kerkverband nog voor, dat alleen maar geestelijk van aard is? Inderdaad, alleen maar geestelijk, dat gaat niet en dat zei ik ook niet. „Meer geestelijk dan organisatorisch”. Het is waar dat een kerkverband niet enkel uit een gezindheid kan bestaan. Het moet daarnaast blijken uit gedragingen, ook in de „middelmatige dingen”. Daarom is het goed de kerken in het gemeen te laten meedenken met ontwikkelingen binnen plaatselijke gemeentes. Zaken als de vrouw-in-het-ambt en de gemeentezang zijn er dus mee gediend, dat ze publiek besproken worden, zodat voors en tegens openlijk ter sprake komen. Ik denk daarbij aan de pers, maar zeker ook aan kerkelijke vergaderingen. Om des kerkverband's wille zijn wij gehouden, nieuwere inzichten betreffende zulke middelmatige dingen elkaar voor te leggen, wel niet ter goedkeuring maar toch ter toetsing. Dat is een stukje reëel kerkverband.

Als we ons over zaken waarover verschillend gedacht wordt, niet meer publiek kunnen uiten (onder beding dan altijd dat er luisterend naar de Schrift en met respect voor elkaars mening gesproken en geschreven wordt) dan vrees ik dat er een kerkelijke subcultuur ontstaat, waarin in steeds kleiner kring en haast heimelijk allerlei dingen worden besproken en besloten. Onder de schijn van een formeel kerkverband groeien we dan geestelijk steeds verder uit elkaar. Wie alles kerkverbandelijk wil regelen bereikt het tegendeel van een kerkverband.

VERLOREN VOORWERPEN DRONTEN

Zowel in De Meerpaal als in De Ark zijn na afloop van de Ontmoetingsdag diverse voorwerpen achtergebleven, die kennelijk toebehoorden aan Ontmoetingsdag-gangers.

Ieder die iets in Dronten meent kwijtgeraakt te zijn, gelieve zich te melden bij fam. De Boer, Nijkerk, tel. 03494-1106.

De greep naar de spiegel

Het gebrekkige en korte historische overzicht (zie het nummer van de vorige week) was nodig om de achtergrond te schilderen van het levensgevoel van de moderne mens. Drie stappen hebben geleid tot de normatieve crisis waar Erikson in zijn boek over spreekt — er is niets absoluuts meer waaraan de mens zijn waarde en zin ontleent. Want in de loop van dit proces is God uit de horizon van de Europese mens weggeweken. Zo is hij alleen achtergebleven na wat hij noemt de dood van God, zoals Albert Camus het heeft uitgedrukt: „tot nu toe leidde de mens zijn waarde af van de Schepper. Maar sinds het moment waarop hij de breuk met Hem vierde vindt hij zichzelf overgeleverd aan het vlietende moment, de voorbij-jellende dagen en een verspilling van energie en gevoelsindrukken.”

De tijd is dan rijp voor het verschijnen van een kunstenaar als Francis Bacon, die aan de top van de lijst van belangrijke kunstschilders staat, volgens het Amerikaanse blad *Newsweek* en die in een interview met dat blad in januari dit jaar verklaarde: „de mens vandaag is ervan bewust dat hij niets is dan een bijkomstigheid (man is an accident) dat hij een volledig onbeduidend wezen is, dat hij het spel van het leven moet uitspelen — zonder zin, zonder rede, zonder doel. Hij is 'n naamloos atoom, dat cirkelt in een luchtledig.” Wanneer wij dit soort denken op de achtergrond zien staan — en dan op de vóórgond letten op het naamloze van onze maatschappij, met zijn flats en zijn multi-nationals, zijn bureaucratie en zijn auto's die zwijgend langs elkaar heenschuiven over asfalt, met zijn massaliteit en zijn warenhuizen, dan kunnen wij begrijpen dat er talloos veel mensen zijn, die bewust of onbewust in diepe onzekerheid geraken over wie zij nu zelf eigenlijk zijn en die wanhopig zoeken naar een spiegel. Geef mij iemand, iets, een visie, een actieplan, een dokter, een training, een trip, om te ontdekken wie ik ben — die kan functioneren als een spiegel waarin ik dan op zijn minst mijn gelaat kan herkennen — waaruit ik kan weten dat ik een gezicht heb.

Daarom noemde ik deze lezing: de greep naar de spiegel. Een mens kan niet zonder een spiegel. Wonderlijk is dat!

Wij zijn voor onze zelfkennis en zelfvertrouwen van de ander afhankelijk, niemand heeft genoeg aan zichzelf. Niemand kan uit zichzelf putten om te weten wie hij eigenlijk is. Inderdaad het hoort bij ons mens-zijn dat wij een spiegel nodig hebben. Wie zonder spiegel opgroeit — geestelijk gezien — zonder identiteit — die moet kapot gaan. Dit is de verborgen achtergrond achter allerlei stromingen en bewegingen van vandaag — niet het zoeken naar waarheid, maar het verlangen naar identiteit, een gezicht: het *Marxisme* staat onder die spanning. Volgens Marx is het werk van een mens, dat wat hij maakt, wat hij schept, de spiegel waarin hij zichzelf kan leren kennen. Het *Marxisme* en neo-*Marxisme* vooronderstellen dus al dat de mens ten aanzien van zijn identiteit onzeker is — en in de wereld rondtast om te zoeken wie hij nu eigenlijk is en het antwoord wat vanuit deze linkse politieke richting gegeven wordt is: als de mens eerst maar zelf mag beschikken over zijn werk, over de produktiemiddelen — en het produkt zelf — dan valt de vervreemding weg en leert hij zichzelf kennen zoals hij is. Maar in de praktijk blijkt dat ook daar waar mensen zelf mogen kiezen wat voor werk zij doen en de producten zelf mogen houden de zelfvervreemding niet wijkt. Daarom is de spiegel van het *Marxisme* niet goed.

Maar ook achter nieuwe sekten — yoga - transcendent meditatie enz. zit dezelfde diepe drang — in het vacuüm waarin wij staan, na de dood van God, en waarin de wereld wel een spookruimte blijkt, zoekt de mens naar zichzelf en als het Oosten belooft dat we het ware zelf pas vinden als we de diepten van ons bewustzijn inkeren, dan kijkt ieder in de diepe wateren van zijn eigen innerlijk: laat dan de buitenwereld maar varen, die krijgen wij pas via de inkeer in ons zelf weer terug, als het tenminste waar is dat Atman en Brahman — het zelf in ons en het zelf in de wereldziel — een en dezelfde zijn. Maar de spiegel van de Oosterse mystiek maakt de vervreemding van de buitenwereld alleen maar groter, en... ze wist het meest eigene van de mens uit. Het Oosten heeft geen plaats voor de uniekheid van de mens.

Maar waar ik valdaag vonoral bij stil wil staan is dat ook de opbloei van de moderne psychiatrie in dit licht bezien moet worden. Dat is één van de meest ingrijpende verschijnselen van onze tijd. Voor de Tweede Wereldoorlog bestond de psychiatrie nauwelijks — ergens aan de rand van de samenleving waren een paar inrichtingen — maar die tijd is voorbij: na de Tweede Wereldoorlog is er een enorme toename

Pastorale notities

De Geest der waarheid

Na de opstanding van Christus bleek, dat zelfs de meest vertrouwde discipelen die dagelijks aan zijn voeten hadden gezeten, zijn woorden en werken maar gedeeltelijk begrepen hadden. Afgedacht van wat ze van de waarheid nog niet verdragen konden.

Maar de Heer had hun voorzegd: dat komt straks wel goed. Wat jullie nu nog niet kunnen verstaan, verdragen, begrijpen en onthouden, dat zal je straks alles en genoegzaam duidelijk worden. Straks komt de heilige Geest. En Hij is de Geest der waarheid. Hij zal jullie alles leren en weer te binnen brengen, wat Ik jullie vroeger geleerd en voorzegd heb. Hij zal jullie tot de volle waarheid brengen.

En zo is het ook gebeurd. Na Jezus' hemelvaart. Toen de gemeente van Jeruzalem ter gelegenheid van het joodse Pinksterfeest op eenzelfde plaats bijeen was gekomen, stortte de verheerlijkte Heiland de heilige Geest uit. Toen kwam die Geest in zijn gemeente woning maken. Toen heeft Hij de harten van de discipelen vervuld. Toen gingen deze in een verscheidenheid van talen de grote werken Gods verkondigen. Toen stond Petrus daar te spreken en te getuigen en de Schriften

te verklaren. Te verkondigen, dat Jezus de Christus is, de Redder en Behouder van de wereld.

Hoe hebben toen en daarna die apostelen van de Heer, die eenvoudige vissers uit Galilea, die ongeletterde en ongeleerde mensen, Petrus en Johannes en Stefanus en Filippus een inzicht gekregen in de verborgenheden van het koninkrijk van God. Hoe hebben ze de Schriften leren verstaan, ze verklaard en uitgelegd en toegepast voor de kerk van alle eeuwen.

Daar heeft de heilige Geest voor gezorgd. Ze de weg gewezen tot en ze ingeleid in de volle waarheid, zodat ze daarvan in hun prediking, in hun brieven en evangeliën getuigenis konden geven.

En daarvan mogen wij, de kerk van alle eeuwen en op alle plaatsen, nu nog profiteren. Daardoor hebben wij nu die kostelijke bijbel gekregen, die wondere eenheid van Oud en Nieuw Testament. Dat boek der waarheid. Al wat ons nodig is te weten om God te leren kennen in het aangezicht van Jezus Christus. Al wat ons dienen kan om getroost te leven en te sterven.

Wie zich nu door die Geest der waarheid, die Geest van Christus, laat onderwijzen, die heeft de waarheid, de volle waarheid. Die heeft geen bijzondere Geestesopenbaringen meer nodig.

B. Telder, Bilthoven

gekomen van psychologische en psychiatische zorg. Ze noem ik het maar, want voor zielsproblemen gaat de massa naar de psychiater en de psycholoog. Dat is de realiteit.

De wereldberoemde psychiater R. P. Laing zegt in zijn boek „Strategie van de ervaring”, blz. 77: „een kind dat vandaag de dag in Groot-Brittannië wordt geboren heeft vijfmaal meer kans in een inrichting voor geestelijk gestoorde terecht te komen, dan aan de universiteit. Naar de huidige statistieken is dat er één op de 100.” In Nederland werden er alleen al in 1973 (toevallig een jaar waarvan ik de cijfers weet) 16.288 mensen voor het eerst in een psychiatische inrichting opgenomen. Iedereen weet dat een veelvoud van dat getal op bezoek gaat bij een psychiater zonder ooit opgenomen te worden. Die toenemende belangstelling heeft de psychiatrie uit de sfeer van de behandelkamer en op straat gebracht — de film „one flew over the cuckoo's nest” was de bestseller van 1976. Het gaat over een psychiatische inrichting. Ook die psychiaters die zich wel anti-psychiaters noemen: bijv. Lang en Foudraine hebben erop gewezen dat men bij al deze mensen niet moet spreken van psychische ziekten, of psychosen maar sociale ziekten, sociosen, want ze zijn gek geworden van de maatschappij, je gaat kapot aan je gezin, je kan niet meer op tegen je werk, je sterft weg in een onpersoonlijke samenleving. Daar zien zij de wortels van alle ellende liggen.

Maar er is één dimensie, die ook de anti-psychiaters van vandaag ongenoemd laten — en dat zijn die waar wij het vanmorgen over hebben: het luchtledig dat is ontstaan, nu voor het bewustzijn van de mensen van vandaag de werkelijkheid van God is weggefallen — en de mens zich bovendien uit het centrum van het universum ziet weggeschoven naar het volkomen willekeurige voortstromende riviertje van de tijd waarop we als een stuk drijfhout worden meegevoerd — God weet waar naar toe — al mogen wij zelfs dat laatste niet meer zeggen. De spiegel die de moderne psychologie en psychiaters de mensen voorhoudt geeft op de vragen die dat wereldbeeld oproept geen antwoord. Er worden daar wel bijzonder knappe dingen gedaan en gezegd, bijv. het boek van Erikson is een voorbeeld van vakkennis en vakkundigheid. Processen die onbewust waren tot nu toe — hoe een mens tot zelf-

Vervolg op pagina 168 - onderaan

H. J. JAGER — KAMPEN

Zo was het (7)

In het kerkblaadje van Voorthuizen schreef ik over Gods werk en ons werk. God werkt het willen en het werken tot roem van Zijn heilswil. En wij hebben onze redding te werken met een heilige zorgvuldigheid. In aansluiting daaraan schreef ik over ons geloof en geloven. Later ook nog over geloofswerken. Maar eerst dan over het geloof.

Merkwaardig dat ons gebruik van het woord geloof in ons dagelijks verkeer heel anders is dan wat de Bijbel ons leert. Als een kind ons op straat vraagt: „Meneer, kunt u me ook zeggen hoe laat het is?” dan noemen we de tijd zonder aarzelen, als we een goed horloge op zak hebben. Maar als dat niet het geval is en we dus niet zeker weten hoe laat het is, dan antwoorden we: „Ik geloof dat het ongeveer zus of zo laat is.” Daarmee zeggen we, dat we van de tijd niet zeker zijn. In ons gewone spraakgebruik betekent geloven dus: niet helemaal zeker zijn of soms helemaal niet zeker zijn. Een bekende zegswijze is dan ook: In de kerk moet je geloven, maar hier en nu moet je het weten!

Maar in de Schrift heeft het woord geloven de betekenis van „stellig weten of kennen” en „vast vertrouwen”. Zo zegt het de Catechismus en met recht. Dat stellig en vaste zit reeds in het Hebreeuwse woord, dat het O.T. gebruikt voor wat wij geloven noemen. We

kennen allen het woord Amen. Voorwaar, voorwaar. Het is waar en zeker. Dat woordje Amen staat in verband met een „stamwoord” in het Hebreeuws, dat de betekenis van vastheid bij zich heeft. Een verwant woord betekent: een stevig kozijn, waartegen je rustig kunt leunen. Een ander woord, dat van die stam is afgeleid, dient voor de gebogen arm van Moeder, waarin haar kindje veilig kan rusten.

Natuurlijk kan ik niet alle plaatsen nagaan waar het woord geloof of geloven wordt gebezigd. Maar enkele voorbeelden haal ik aan. Abraham, de vader aller gelovigen, kreeg een wonderlijke belofte. Te groot en te mooi zou men zeggen om te geloven. Hij en Sara waren al onvruchtbaar. Toch beloofde de HERE hun een eigen zoon. Hoe kon het bestaan? Van Abraham staat nu geschreven: „En hij geloofde in de HERE en Hij rekende het hem toe als gerechtigheid.” Abraham vertrouwde onvoorwaardelijk op de HERE. En daaraan gaf God Zijn goedkeuring. Dat rekende God, dat erkende God als Abrahams gerechtigheid. Dat wil niet zeggen dat hij alleen maar geloofde. Echt geloof blijft niet alleen. Het werkt. Werken van geloof. Zoals Jakobus zegt, dat hij zijn geloof bevestigde door op Gods bevel Izaäk te offeren! Geen kleinigheid.

Als Paulus dit woord uit Genesis 15 aanhaalt schrijft hij er bij: „Abraham heeft niet getwijfeld door ongelooft.” Hij verflauwde niet in het geloof. Hij wist natuurlijk heel goed, dat menselijk gesproken de belofte van een eigen zoon nooit vervuld kon worden. Maar omdat hij te doen had met Gods belofte heeft hij niet getwijfeld. Hij stond sterk in z'n geloof. En zo gaf hij aan God de eer. Hij was ten volle overtuigd, dat God machtig was om wat Hij beloofd had ook te volbrengen.

Heel de Bijbel is er vol van, dat geloof is: vaste kennis en zeker vertrouwen. Zowel in het N.T. als in het O.T. Als er zieken bij de Here Jezus komen om genezing te vinden, dan vraagt de Heiland: Geloof gij dat Ik het doen kan? Dan antwoorden zij: Ja Here, dat geloven wij. En dan geneest Hij hen en dan zegt Hij: Uw geloof heeft u behouden. Johannes de Doper en de Here Jezus beloven vergeving voor zondaren. Zij prediken Gods genade. Farizeeën en Schriftgeleerden geloven hen niet. Tollenaren en zondaren hebben hen en hun prediking vertrouwd en vonden vergeving. Dat geloven tegenover angst en vrees staat toont de Heiland door meerdere malen te zeggen: „Vreest niet, geloof alleen maar.”

De Here Jezus zegt ergens: „Daarom zeg Ik u, alwat gij bidt en begeert, gelooft dat gij het hebt ontvangen en het zal u geschieden.” (Marcus 11 : 24). Zo spreekt de Heiland. Zo spreken de apostelen. Zo schrijft de Brief aan de Hebreeë: „Het geloof nu is de zekerheid der dingen, die men hoopt en het bewijs der dingen, die men niet ziet.” Zo was het met de gelovigen onder het Oude Verbond. Hebr. 11 geeft daarvan tal van bewijzen. Een wolk van getuigen. En zij geven ons moed om ook zó te geloven en in dat geloof te volharden.

Het geloof is vooral gericht op Gods beloften. Geloof en belofte horen bij elkaar als twee schakels van een ketting. Ze grijpen in elkaar. Het geloof grijpt zich vast aan God en Zijn beloften. Die in Jezus Christus „ja en amen” zijn. In Hem zijn om zo te zeggen alle beloften van God samengevat. Hij is ons gegeven tot rechtvaardigheid en tot heiligheid en tot heerlijkheid. Wie in Hem gelooft is in Hem rechtvaardig en heilig en heerlijk. In Hem hebben we alles wat tot onze redding behoort.

Vervolg van pagina 167

De greep naar de spiegel

vertrouwen komt, de ingrijpende betekenis van de vroege jeugd, de subtiele banden die ons verbinden met ouders, gezin en samenleving, komen daar ter sprake — alleen, het opvallende is: het nagenoeg altijd verzwijgen van de grondvragen — en in de tweede plaats het toch nog steeds ondanks alles, ondanks Darwin en ondanks Freud volgehouden optimistische mensbeeld. Schaeffer noemt het humanistisch oportunisme — dat zie je bij de moderne psychiaters: Het is alsof zij zeggen: OK, het mag dan zó zijn dat de boom van de mens, de boom die hij dacht te zijn niet in het middelpunt van het universum staat, O.K. het mag dan zo zijn dat de mens niet die volgroeide eik is die wij dachten dat wij waren, maar hij is (dan toch op zijn minst nog een eikel — een eikel die alle kiemen om op te groeien in zich draagt).

In de regel is dat het mensbeeld van de moderne psychiatrie: de mens is als een eikel — als je hem maar in een goede aarde en fijne omgeving legt, groeit er vanzelf wel een boompje uit.

Daarom zijn de moderne psychiaters ook wezenlijk pastores of zielzorgers in de ouderwetse zin van het woord. Zij zullen zelden richting wijzen — of de norm of de waarheid voorhouden — zij zijn niets anders dan vroedvrouwen die bij het proces van de geboorte van de mens hooguit een handje helpen, maar de eigenlijke geboorte van ieder mens moet uit eigen innerlijke kracht plaats vinden.

De mens laat zich terugdringen naar vóór de geboorte. Dat is de spiegel van de moderne psychiatrie — ik zie het als een noodsprong — het laatste wat ons nog over blijft als geen mensbeeld het meer houdt. Dan zeg je entslotte: je bent nog ongebooren. Vraag mij niet wie je worden moet. Dat moet je straks zelf maar zien. Maar ik wil wel helpen wat barrières bij de geboorte te verwijderen, waarvan ik dan maar hoop dat ze plaats vindt en dat geen voortijdige abortus d.m.v. medicijnen die onmogelijk maakt...

Hoe dan ook: tegen veel vakkundigheid zeggen wij ja, maartegen het mensbeeld zeggen wij neen. Het is de spiegel die de moderne psychiatrie de mensen onbewust voorhoudt: het brengt wel een heilzame rust teweeg. Want de vragen naar de zin en de waarde en de uniciteit van mijn mens-zijn gaan pas spelen als ik geboren ben. Wacht eerst tot dat gebeurd is — tot je de crisis door bent gekomen. Dan pas komen die aan de orde. Alleen... dit geef geen antwoord op die crisis waarin iemand komt als hij geboren is en nu rondom zich heen ziet en geen enkele zin aan zijn individuele leven kan geven. Omdat het hem na Darwin en Freud uit de handen glijdt. Hier schiet het humanistisch oportunisme van de moderne psychiater tekort. Daarom is de spiegel van de psychiatrie zeer beperkt. En als je die spiegel alleen hebt, wordt je nog in het moeras gelaten.

(wordt vervolgd)

Pinksteren

Het is niet waar, dat Gij ons hebt verlaten,
Gij zijt niet ver van ons vandaan gegaan.
En zelfs voor ons, die U zo vaak vergaten
Blijft elke dag Uw hart wijd open staan.

Het is niet waar, dat wij Uw hand niet voelen,
En dat wij tastend door het donker gaan;
Gij weet nog vóór ons spreken ons bedoelen,
Als wij alleen zijn, komt Gij naast ons staan.

Ons leven is toch veilig in Uw handen?
Het is toch waar, dat Gij nog wond'ren doet?
Ook in ons hart kunt Gij Uw vlam doen branden,
Luid roept in ons de stem, Heer, van Uw bloed.

Uit:
„Een boom in de wind”
Nel Benschop
Uitg. J. H. Kok, Kampen

Door onze handen zegent Gij de mensen,
Door onze mond spreekt Gij Uw troostend woord,
Door onze daad doorbreekt Gij alle grenzen,
Door ons gebed trekt G'overwinnend voort!

Daarmee is ook gezegd, dat wie recht gelooft niet met z'n geloof bezig is, maar met Christus. Een groot geloof is een geloof, dat groot van de Here Jezus denkt! En alles van Hem verwacht. Er zijn mensen, die altijd maar blijven vragen of ze wel echt geloven. En dan wroeten ze in hun binnenste en zoeken naar bewijs van hun geloof. Of ze zijn bezig met hun werken en willen daarin een bewijs vinden, dat ze werkelijk geloven.

Anderen zoeken bewijs in hun weten of kennen van de Schriften. Erger nog als men het zoekt in dogmatische weetjes. Ook zijn er hele geslachten geweest — en ze zijn er nog — die bewijs van echt geloof zoeken in hun „bevindingen”, die ze eens hadden. Of in hun vrijgevigheid. Zulke „bewijzen” hebben nog nooit een mens echt geholpen. Het geloof leeft van genade, we mogen wel zeggen van genade alleen. Zo zegt het Paulus: „Daarom is het (alles) uit geloof, opdat het zou zijn naar genade.” (Rom. 4:16). Geloof en genade, genade en geloof horen bij elkaar.

Daarom staan ook tegenover elkaar: leven uit de wet en leven van genade, wettisch leven of evangelisch leven. Alle godsdiensten der wereld, uitgezonderd het Christendom, leven uit de wet of uit wetten. Ze stellen allerlei voorwaarden, waaraan een mens moet voldoen, eer hij de gunst der goden deelachtig is. Maar er is ook een soort christendom — met een kleine c — dat uit de wet leeft, mogelijk zonder het te weten. Christenen van dat soort christendom zeggen: Je moogt zo maar niet Gods beloften geloven. Je moet eerst zus en zoveel bevonden hebben. Je moet een stem van de hemel gehoord hebben, een bijzondere belevenis gehad hebben. Of je moet een bepaalde graad van vroomheid hebben bereikt. Of een serie goede werken kunnen tonen. Er zijn boeken vol geschreven over wat een mens wel moet „heb-

ben”, eer hij zekerheid van z'n geloof mag hebben. Want, zo zegt men, het verschil tussen een ongelovige op z'n best en een gelovige op z'n slechtst is bijzonder klein. Nooit heb ik iemand ontmoet, die op deze manier echt tot rust is gekomen. Blijvende zekerheid vond men niet.

Schriftgeleerden en Farizeeën zijn voorbeelden van zulk leven uit de wet. Van genade wilden zij niet leven. En dat wil eigenlijk geen mens. Van nature niemand. Wie wil nu graag genadebrood eten? De Schriftgeleerden gebruikten het woord genade nog wel, maar Gods genade bestond dan daarin, dat zij, vrome mensen, veel verdiensten mochten verzamelen. Ze presteerden heel wat, die Farizeeën. Twee dagen per week vastten ze. Wie doet het hun na? Tienden gaven ze van heel hun bezit. Maar als één van hen in z'n gebed z'n verdiensten opsomt en dan naar huis gaat, gaat hij niet-gerechvaardigd naar huis. Hoewel hij niet is als rovers en dergelijk gespuis. Maar de tollenaar ontving vergeving, waarom hij vroeg. Hij had niets aan God aan te bieden. En ontving al wat hij nodig had. Uit genade. Waar vergeving is, daar is leven. Voor nu en voor eeuwig.

Allen, die door eigen doen of laten, op grond van eigen bevinding of ervaring of van eigen wetten of kennis zalig willen worden, blijven in onzekerheid tot hun dood. Wie zal hun zeggen, dat zij genoeg hebben gedaan of beleefd of geweten? De roomse kerk, die voor een deel haar leden leert van verdiensten te leven, leert dan ook dat zekerheid van het heil maar door enkelen kan worden verkregen. Door openbaring.

Geloof is naar z'n aard zekerheid. Daarmee wil ik niet zeggen, dat de gelovige niet kan twifelen aan Gods genade. Wij dragen de oude mens met ons mee. We hebben te strij-

den tegen eigen ongelovigheid. Tegen de twijfel, die de duivel zaait. Tegen de onzekerheid, die ons struikelen en vallen kan veroorzaken. Maar zo dalkwijls wij gelovig op het kruis van Jezus Christus zien, die een verzoening is voor al onze zonden, zo mogen wij wis en zeker zijn, dat niets ons van Gods genade kan scheiden.

Tussen haakjes: er is ook twijfel en onzekerheid, die voortkomt uit een zieke geest. Wie in meerdere of mindere mate zielsziek is leeft vaak in diepe duisternis. Het kan zo ver komen, dat zo iemand aan preek of bijbel, aan gebed of geestelijk gesprek niets heeft. Als er zo onder de lezers zijn, laten zij — zo mogelijk — denken aan hun gezonde dagen. Toen zij zich verheugden in God en vertrouwd op Zijn beloften. De HERE weet ook wel, dat zij ziek zijn en rekent deze twijfel hun niet toe. Maar als we gezond van lichaam en geest zijn hebben we tegen de twijfel te strijden. Hij komt voort uit ongelooft en behaagt de HERE niet.

Tenslotte een verhaal uit de Talmud. Een vermaarde Rabbi lag op sterven. Z'n leerlingen stonden om hem heen. Ze zagen dat hun grote leermeester weende. Toen sprak één van z'n leerlingen de volgende woorden: „Licht van Israël, grootste der Rabbijnen, waarom weent gij?” Deze antwoordde: Ik ween, omdat ik niet weet waarheen ik zal gaan, naar de hel of naar het paradijs. Ik weet niet of de weegschaal van zonden of goede werken naar de goede kant zal doorslaan. Kleed mij daarom in een grijs doods-gewaad. Kom ik dan in het paradijs, dan steekt m'n kleed niet al te zeer af tegen de witte gewaden daar. Kom ik in de hel, dan val ik niet al te erg op onder de zwarte kleren. Zó gaat het met hen, die leven uit de wet: onzeker tot het einde.

C. VEENHOF — KAMPEN

Stemmen uit de Pinksterbeweging(en)

Het leek mij zinnig mijn artikelen over de onsterfelijkheid der ziel te onderbreken en in dit Pinkster-nummer van ons blad iets te laten horen over de grote wereldomvattende beweging in de christenheid die zich met de naam Pinksterbeweging tooit. Ik wil hier enkele fragmenten laten afdrucken uit wat in de kringen wordt gepubliceerd. En wel wat men kon vinden in het toonaangevende Nederlandse tijdschrift daarvan „*Kracht van Omhoog*”. Van wat ik hier laat volgen geldt ook het „*ex ungue leonem*”. D.w.z. aan de klaww kent men de leeuw! Eerst citeer ik iets van de hoofdredacteur — J. E. van den Brink — van het genoemde blad. Die kreeg de volgende vraag te beantwoorden:

„Nog steeds krijg ik de indruk dat u de mens te optimistisch beziet. Van de natuurlijke mens lezen we in Prediker 7:20 dat 'niemand op aarde zo rechtvaardig is, dat hij goed doet zonder te zondigen'. Over de slechtheid van de mens lezen we bijvoorbeeld ook in Lukas 11:13a. In Romeinen 5:12 is de verbinding tussen Adam en ons toch wel heel duidelijk (Adam, 'in welken allen gezondigd hebben' St. Vert.). Ook na onze bekering zijn we niet plotseling goed geworden. Alle goede werken die we dan doen, komen voort uit de inwonende Heilige Geest.”

De Heer van den Brink antwoordde op deze vraag o.a.:

„Wanneer iemand begrip wil krijgen van de onzienlijke wereld, waartoe ook het rechtvaardig of zondig zijn behoort, moet hij zich oriënteren op de uitspraken in het nieuwe verbond, en niet op

die van het oude waar men geen kennis had van de geestelijke wereld. Het gaat immers over „wat sinds de grondlegging der wereld verborgen gebleven is” en pas door de prediking van Jezus werd geopenbaard (Matth. 13:35). De gelovigen van het oude verbond kenden, en de oudtestamentisch ingestelde christenen van het nieuwe, kennen de denkwereld niet van het evangelie dat Jezus begon te prediken. Het boek Prediker is wel een typisch voorbeeld van zulk een instelling. Het is geschreven over „alle daden die onder de zon verricht worden”, dus in de natuurlijke wereld. De door de briefschrijver aangehaalde tekst uit Prediker 7:20 is een voortzetting van de wijsheid, die „niet van boven komt”, maar die aards is, ongeestelijk, demonisch. Dit laatste wil zeggen: de mens in de macht van de boze geesten houdt en hem niet bevrijdt en verlost van de boze”.

Wat later volgde nog dit:

„Inderdaad gaat het nieuwe verbond niet uit van de pessimistische beschouwing van de Prediker die een discriminatie van de vrouw bracht welke in strijd is met de werkelijkheid van het leven. Zo is het percentage vrouwelijke gevangenen slechts een fractie van het der mannen. Het evangelie van Jezus Christus gaat uit van de optimistische gedachte, dat er een herstel is aller dingen, en dat Jezus ons het grote voorbeeld heeft nagelaten, hoe dit zal gebeuren: het onnutte wordt weer nuttig, het

verdorvene wordt weer goed, het geknechte wordt vrij, de lamme begint te lopen, het kromme wordt recht.”

Zo wordt in één handomdraai heel het Oude Testament buiten spel gezet!

In een ander nummer van „*Kracht van Omhoog*” wordt door Peter Bronsveld getheologiseerd over de „oude” en de „nieuwe natuur” van de mens.

We lezen dan eerst dit:

„Sommige christenen menen dat het om volkomen orthodox te zijn, nodig is te geloven, dat niet alleen de zondaar, maar ook de christen een zondige natuur heeft. Heeft deze al bij zijn wedergeboorte nieuw leven ontvangen, hij moet toch ook zijn oude, zondige natuur meestersen zolang hij in deze wereld leeft. Zo stelt men zich vaak voor dat de dood tenslotte aan de christen de uiteindelijke overwinning en verlossing van zijn aarts-vijanden zal brengen. Dit zou dan inhouden dat de zondige natuur eigenlijk vereenzelvigd moet worden met het lichaam. Nu zal wel niemand deze gedachte zover durven denken, maar zij is uiteindelijk de enige logische conclusie waartoe dit valse principe leidt. De voorstelling die men dan van bekering en wedergeboorte heeft, is dan als volgt: de mens heeft een zondige natuur, die hij op mysterieuze wijze door voortplanting heeft overgeërfd. Wanneer hij gered wordt, ontvangt hij tevens een

nieuwe natuur. Het gevolg hiervan is, dat de christen twee naturen heeft: de oude en de nieuwe, de slechte en de goede, de zondige en de heilige. Naar aanleiding van deze voorstelling ziet men dan in het proces van de heiligmaking een constante worsteling om de macht tussen twee wezens, die in de mensenziel huizen."

Na een lang betoog geeft de schrijver de volgende resumptie van zijn gedachten:

„Resumerend kunnen we het volgende stellen: de zonde vindt zijn oorsprong niet in een zondige natuur, die wij van Adam geërfd zouden hebben, maar zij is een gevolg van de breuk in de gemeenschap met God, en van ons „zijn” in een door de satan overheerste wereld. Zonden, die op bepaalde „zwakke karaktertrekken” zouden duiden, verraden de aanwezigheid van satanische machten, die op één bepaald punt van het christenleven een bruggehoofd trachten te vormen voor de invasie van meerdere duivelse legerhorden. Wat kan de uitwerking van deze gedachten nu in ons dagelijks leven zijn? Wat betekenen zij in ons streven naar heiligmaking? We willen trachten een driedelig antwoord te geven:

1. Zij accentueert de noodzaak van het vervuld worden met de Heilige Geest. Bij de gedachte aan twee naturen gaat het om datgene wat de mens in zijn nieuwe natuur bezit, om geestelijke waarden die men zich door geloofsworsteling verworven heeft, om een graad van geestelijkheid die men bereikt heeft. Bij bovenstaande opvatting wordt echter het accent gelegd op de voortdurende afhankelijkheid van Gods kracht en op het voortdurend „eten van de boom des levens”. Het gaat daarbij niet om wat men bezit, maar om waar men zich bevindt: in Gods tegenwoordigheid. De doop in de Heilige Geest en het spreken in tongen, die ons in de realiteit van de „Hemel” tot voor de troon van God verplaatsen, zijn daarbij onontbeerlijk.

2. De strijd is niet tegen de verworven eigenschappen van de mens, niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten. Deze verwekkers van ongerechtigheid kunnen we uit ons leven uitwijzen op grond van de overwinning die Jezus op het kruis van Golgotha over hen behaald heeft en door het handelen naar de methode, die Hij ons heeft geleerd: in zijn naam de machten bevelen te wijken en hen door het woord Gods machteloos te maken en te binden.

3. De gedachte aan een oude natuur isoleert de mens van zijn geloofsgenoten en creëert een introvert christendom. De oude natuur is immers iets dat speciaal met het „wezen” van een bepaalde gelovige verbonden zou moeten zijn. Een ander kan in de strijd tegen deze zwakke „karaktertrekken” geen enkele hulp bieden en de strijd moet daarom in volkomen eenzaamheid gestreden worden. Waar wij echter stellen dat de verleiding en pressie tot zonde niet uit de oude natuur maar uit de werking van boze geesten voortkomt, kan ook de hulp van anderen ingeroepen worden. Het komt er daarbij immers niet op aan wie in de naam van Jezus de machten uitwerpt."

We zullen tegenover deze „theologie” maar liever met de Catechismus ootmoedig belijden, dat de consciëntie der gelovigen hen aanklaagt dat ze tegen al de ge-

boden Gods zwaarlijk zondigen en nog steeds tot alle boosheid geneigd zijn! En dat we tot onze dood met onze „oude natuur” op leven en dood te kampen hebben. Ontdekkend en ontstellend is ook wat de genoemde redacteur van „*Kracht van Omhoog*” schrijft over Jakobs worsteling bij Pniël. Hier is het:

„Let erop dat de strijd van deze geheimzinnige persoon uitging. Hij zocht Jakob op om deze kwaad te doen. De heilige engelen zijn evenwel „allen dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen, die het heil zullen beërven” (Hebr. 1:14). Zulke hemelboden ontmoette Jakob bij Bethel, toen de ware God, die Zich identificeerde als de God van zijn vader Abraham en de God van Izak, Zich aan hem openbaarde, en toen hij afscheid nam van Laban en „engelen Gods hem ontmoetten”. De goede engelen helpen en ondersteunen de mens, maar zij zullen hem niet aanvallen of beschadigen...

Het is nu wel duidelijk dat Jakob hier in strijd gewikkeld was met een demon. Het is heus niet alleen in de geschiedenis van deze patriarch dat een geest zich in de gedaante van een man vertoont. Zelf bevrijdde ik eens een jongetje van vier jaar van een macht, die hij aanwees met de woord: „Die daar wil mij kwaad doen”. Ik verdreef deze geest in de naam van Jezus en het kind zei

toen met een blij gezicht: „Nu is hij weg”. De volgende nacht zag ik zeer duidelijk deze macht in de gestalte van een donkere figuur op mij afkomen. Hij greep mij zelfs bij de keel. Ik ervoer dit lichamelijk en wist samen met mijn vrouw, in tongen biddend, deze demon te verdrijven...

Het moet toch wel duidelijk zijn dat onze God de heup van Jakob niet beschadigde. Hij wil immers het goede, het welgevallige en het volkomene. Hij wil dat wij zo snel mogelijk het voorgestelde doel zullen bereiken en daarom schonk Hij ons door middel van zijn Zoon de Heilige Geest. De gelovigen van het oude verbond misten deze kracht, die de inwendige mens sterk maakt. Hoe raakte de hielbijter en heupontwrichter Mozes niet, juist toen deze op het punt stond Kanaän binnen te gaan. Welk een beschadiging naar de inwendige mens liep David, de man naar Gods harte, niet op, toen hij overspel pleegde. De jongelingen in de vurige oven waren evenwel typen van hen, die in de eindtijd door de grote verdrukking heen zullen gaan. Het vuur had geen enkele macht over hen gehad, „ja, er was zelfs geen brandlucht aan hen gekomen”. Ook Daniël ont kwam aan de leeuwenkuil zonder „dat er ietsel aan hem werd bevonden”. Zo worstelde de vijand van de mens Gods met de grote nazaat van Israël in de hof van Getsémané en aan het kruis, maar zelfs de dood moest zijn onmacht erkennen, want hij gaf reeds in het dodenrijk de sleutel aan Jezus over.

Deze was in alles de meerdere en de sterkere. Daarom ging de zon op, toen Hij op zijn dag uit het graf verrees. Wij die in Christus zijn, mogen ook met Hem meer dan overwinnaars zijn, dus meer dan Jakob en meer dan David. Wij mogen behoren tot een gemeente zonder vlek en zonder rimpel of iets dergelijks."

Dit gaat zonder meer rechtdraads in tegen wat de Schrift zegt!

Uit een geschriftje van een Noorse pinkstergroep citeer ik het volgende. Het is de uiting van een man die het in eigen oog wel heel erg ver heeft gebracht.

Men leze:

„Ondergetekende is zelf een volbloed Christen. Hij is dat al vele, vele jaren, en hij spreekt uit lange en heerlijke ervaring.

Ikzelf ben onbeschrijfelijk gelukkig geworden, zonder onderbreking, vol vrede en blijdschap en dankbaarheid onder alle omstandigheden.

En dan weet ik vanzelfsprekend ook wel, hoe dat zo geworden is. Dat komt... door gehoorzaamheid aan de wetten van de Geest des levens, die te vinden zijn in de Bijbel, en daardoor ook aan de weten te geloven en ze zo zeer lief te hebben, dat ik ze met vreugde heb kunnen gehoorzamen.

Zo vol als ik vroeger zat met boze lusten, zo vervuld ben ik nu met goede. Door deze *lusten te volgen* ben ik altijd

P. C. VAN WIJK — ZALTBOMMEL

Terloops...

Een nieuw verbond¹⁾

Toch zullen we straks een *nieuw* lied zingen.

Zó eindigde ik het vorige artikelje.

Openbaring 5 spreekt hiervan:

„En zij zongen een *nieuw* gezang...”

De Here Jezus immers maakt alle dingen *nieuw*, met Hem is er iets *nieuws* gekomen, niet alleen voor „de” wereld, maar ook voor „de” kerk.

Als de Here Jezus dit zegt (Openb. 21:5): „Zie, Ik maak alle dingen *nieuw*”, dan gaat het maar niet alleen over *iets* *nieuws* in de wereld en in de tijd — dat ook! —, dan gaat het evenmin *alleen* over de vernieuwing van het bestaande oude, maar ten diepste gaat het dan over de vernieuwing van de wereld waarin het bestaande oude moet verdwijnen, waarin voor het bestaande oude geen plaats meer is.

Het oude vervangen

De Here Jezus Zelf heeft dit meermalen benadrukt. Als Hij aan de avondmaalstafel met Zijn

¹⁾ Vervolg op „Gekerkerd geloof”.

discipelen de beker neemt, zegt Hij: „Deze beker is het *nieuwe* verbond in mijn bloed...” In Hebr. 9:15 lezen we, dat de Heiland is de middelaar „van een *nieuw* verbond”.

Een *nieuw* verbond.

Dat betekent dat het oude verbond wordt vervangen.

Waarom?

Omdat Gods belofte is vervuld.

Omdat de profetie van Jeremia (31:31-34) in Christus realiteit is geworden (Hebr. 8:8-12).

Omdat God Zijn wet in het hart van de gelovigen legt (Hebr. 10:16), omdat Hij die gelovigen Zijn heilige Geest geeft.

Omdat die Geest van God de gelovigen „te binnen (brengt) al wat Ik (de Here Jezus) u (Zijn volgelingen) gezegd heb.”

Dat God een *nieuw* verbond geeft, betekent niet dat we de geschiedenis in twee tijdvakken kunnen laten uiteenvallen (vóór en ná Christus). Het betekent wel, dat God iets *nieuws* werkt in mensen, dat God iets volwassens geeft aan Zijn kinderen. Het betekent ook, dat het *nieuwe* het bestaande in twijfel trekt, het betekent ook, dat het *nieuwe* het oude voorbijstreeft.

Daarom moeten we de *nieuwe* mens aandoen (Ef. 4:24) ten einde zó vernieuwd te worden tot „de volle kennis naar het beeld van God” (Kol. 3:10).

Vernieuwing alleen door Jezus

Deze vernieuwing is dus voor honderd procent gebonden aan Christus. Deze *geboden* vernieu-

wing beschermt de gelovigen voor de steeds weer dreigende veroudering, in welke vorm dan ook. De joden in Jezus' dagen hebben zich aan dit *nieuwe* geërgerd. In het vasthouden aan het oude hadden ze rust gevonden, een stuk bescherming voor hen zelf en hun kinderen opgebouwd. Zekerheid en bescherming, zo dachten ze.

Als de Here Jezus dan komt en b.v. in de bergrede hun gebodsen verbodsoptellingen uiteenrafelt, hun heilige huisjes omvergooit, dan nemen ze dat niet. Niet alleen uit pure vijandschap, maar ook omdat Jezus hen een stuk schijn-vastheid onder de voeten wegneemt. Zelfs een man als Nikodemus raakt er door van de kaart.

Maar tot Zijn discipelen zegt Jezus: „Indien uw gerechtigheid niet overvloediger is, meer dan die der schriftgeleerden en farizeeën, zult gij het koninkrijk der hemelen voorzeker niet binnengaan.”

De overlevering van de „ouden” (Matth. 5:21 e.v.) is niet voldoende, zelfs onvoldoende. Jezus brengt een *nieuwe* uitleg, een *nieuwe* levenspraktijk, een *nieuwe* levenshouding. En met dit heil wil de Heiland de mensen voor wie Hij reddend naar de wereld kwam, veranderen. Hij maakt alle dingen *nieuw*. Hij *maakt*...

Tegenwoordige tijd!

Hij is er aan begonnen en Hij gaat er mee door, totdat alles vernieuwd is.

zeer gelukkig, en word ik steeds gelukkiger.

Evenzo is mijn ervaring dat vele anderen op precies dezelfde manier gelukkig werden. Dus er zijn getuigen!

Dit is de volmaakte oplossing voor alle problemen en complexen.

Zij die belast zijn met het toezicht op de geestelijke en zedelijke ontwikkelingen volgen helaas een schandelijk richtsnoer, nl. naarmate „de tijd rijp is” wordt het een na het ander toegestaan, zodat de zedelijkheid gelijkmatig en zeker naar het nulpunt zakt!

Wat het voor hen betekent dat de tijd rijp is voor bepaalde schreden op de weg van de zogenaamde vooruitgang, is heel gemakkelijk te begrijpen: Als mag worden aangenomen dat genoeg mensen het eens zijn over een nieuwe schrede de verkeerde kant op, dan is volgens hen de tijd gekomen om toe te geven. Dan is het goed om te zwichten!

Oftewel: dan is het risico, veel smaad te krijgen voor de lafhartigheid van het toegeven niet zo groot.

Of misschien hebben ze er zelf ook niet veel op tegen om wat meer volgens hun lusten te kunnen leven.

Er is geen gemeenschap van christenen die zó verdeeld is als die van de Pinkstermensen.

In „*Kracht van Omhoog*” werd daarover het volgende trieste relaas gepubliceerd:

„Zo wordt „pinksteren” gehinderd door hen die zich „overwinnaars” noemen, door hen die slechts de eigen groep bij „de opname der gemeente” betrekken, en door hen die het huwelijk minachten. Dan komen allerlei soort perfectionisten, zij die in gemeenschap van goederen leven en in communes, die beweren zonder zonde te zijn. Dan heb je de „bruidsgemeente”, de „Jesus-only”-scheuring, zij die weg gingen om vijftig onbeduidende oorzaken: vanaf het geloof om alleen op harde banken te zitten tot zij die het noodzakelijk vinden het avondmaalsbrood te breken en die het snijden ervan verbieden. Een gemeente in een grote plaats „toverde” met een geheimzinnig en griezelig „gezondheidskastje”, waardoor weer velen erin tuinden. Dan zijn er de hyper-calvinisten en de Armenische reactionairen, de huisgroepen, de Glory-boys, de in de handen klappende opwekkingspredikers, de „love-in”-kringen, zij die demonen uitbraken in papieren zakken, de still-tijdsluisteraars met hun vreemde impulsen en de anti-evangelisatiegroepering. Zij die tegen gevoelsuitingen zijn, en zij die je dagelijks kwelen met hun belijdenissen en geloofsbevestigingen, die veel vasten en hun heiligheid beoordelen naar de lengte der dagen dat zij geen vast voedsel gebruiken, en zij die nergens anders aan denken dan aan wonderen. We hebben de handen gezien die zalfolie tot genezing afscheidden, denken aan hen die diepzinnige visioenen kregen aangaande kleding en haardracht. Dan aan hen die het voorgangerschap overtrekken en de diepe onderworpenheid aan dezen leren, aan de voortdurende belijders van hun kwaad, die begeren hun naakte ziel (door „sharing”) publiekelijk tentoon te stellen. De persoonsverheerlijking is bijna niet te vermijden en de mannen Gods trekken hun discipelen mee, zoals een zeeschip een bepaald soort vissen in zijn kielzog krijgt. Er zijn vertegenwoordigers van een cultus aan wie je je spaarcenten kunt sturen, die voor je bidden, als je de ingesloten cheque opzendt. Zij hebben de priesterlijke bediening bij God, zodat ze je beter helpen als je voorganger, want

je eigen gemeente is niet voldoende noch goed genoeg.”

Dit stukje is een inderdaad vernietigende kritiek op de Pinksterbewegingen.

Want als de Heilige Geest echt in de mensen werkt dan komt het tot een „eendrachtelijk bijeen zijn”, tot een „volharden in de gemeenschap”. Het voornaamste werk van de Heilige Geest die God is, is het bewerken van de verhoging van Jezus' bede „dat zij allen één zijn.” Hoe groter de verdeeldheid onder de gelovigen is, hoe meer de Geest wordt bedroefd en wijkt!

De Reformatorische Bijbelschool

Dezer dagen werd aan onderscheidene dag- en weekbladen de volgende brief verzonden.

Zoals langzamerhand alle meelevende christenen in ons Vaderland wel zullen weten bevindt zich in Zeist een Reformatorische Bijbelschool. Deze school is positief gereformeerd. Zij staat op de grondslag van de Heilige Schrift. En van alle docenten wordt hartelijke instemming met de gereformeerde belijdenisschriften gevraagd.

Het zeer verblijdende van dit instituut is dat ze geleid wordt door een bestuur dat uit leden van de Hervormde, Gereformeerde, Christelijk Geref. Kerken, de Geref. Gemeenten en van de vrijgemaakte Geref. Kerken (buiten verband) bestaat. Een bestuur dat nu reeds vijf jaar in ongestoorde harmonie samenwerkt.

De Bijbelschool in Zeist is een volledige driejarige dagopleiding. Studenten die deze inrichting met goed gevolg hebben doorlopen kunnen werkzaam worden in de zending, de evangelisatie, het jeugdwerk. Ze kunnen ook hulpdiensten verrichten in de kerken, en, wat bijzonder belangrijk is, „godsdienstleraar” worden op Mavo- en Technische scholen.

Op wonderlijke wijze — dank zij de welwillendheid van het gemeentebestuur van Zeist — heeft deze school de beschikking gekregen over een solied gebouw, dat, nadat het, vooral door de intensieve en toegewijde medewerking van „vakbekwame” studenten, omgevoerd werd in een uitstekend schoolgebouw, waarin zich de nodige leslokalen, een woning voor de „vader” en „moeder” bevinden en een dertigtal studenten op voortreffelijke wijze gehuisvest kan worden.

De belangstelling voor deze school overtrof ver de verwachtingen. En verleden jaar en ook weer dit jaar gaven zich nog voordat een oproep daartoe werd gedaan, reeds veel meer gegadigden voor de nieuwe cursus op dan er geplaatst kunnen worden.

Gevolgevend aan een sterke drang daartoe heeft het bestuur van de school besloten tegen één september a.s. naast de driejarige school een éénjarige vormingscursus in het leven te roepen waarin jonge mensen, die tot het middenkader van technisch, administratief of verplegend personeel behoren of gaan behoren, zich speciaal met het oog op hun beroep onder leiding van bevoegde

docenten de gehele dag aan grondige bijbelstudie kunnen wijden. Ook a.s. studenten kunnen van dit onderwijs profiteren. Daarbij zal vooral aandacht worden gegeven aan de vragen van deze tijd en de problemen waarmee zij in hun toekomstige werkkring worden geconfronteerd.

Het zeer bijzondere van al het in deze inrichtingen gegeven onderwijs is dat de docenten die daaraan verbonden zijn tot nu toe kun werk *gratis* — in de letterlijke zin van het woord *pro Deo* — hebben verricht. Dat is iets waarover Bestuur en Commissie van Toezicht verwonderd, en waarvoor zij zeer dankbaar zijn. De situatie ten aanzien van deze inrichtingen is namelijk zo dat ze geen cent overheids subsidie ontvangen.

Studenten van de driejarige dagschool betalen per jaar voor onderwijs, kost en inwoning ca. f 4.000,—. Zij die de éénjarige dagcursus volgen f 2.500,—. Daarin zijn begrepen de kosten voor het basispakket literatuur en het stencil-lesmateriaal. Zij die deze éénjarige dagcursus volgen zijn extern.

Het is voor ieder, die enigszins op de hoogte is van de situatie in het middelbaar onderwijs in ons land, zonder meer duidelijk, dat een grondige bijbelstudie juist voor hen, die op verschillende gebieden van de samenleving leiding hebben te geven, nodiger is dan ooit. Ja, dat het een ernstig *verzuim* zou zijn indien ten aanzien daarvan niet met alle krachten de hand aan de ploeg werd geslagen.

Ondergetekenden, leden van de Commissie van Toezicht, kunnen de verzekering geven, dat het onderwijs op de Reformatorische Bijbelschool ontvangen wordt in innige gebondenheid aan de Schrift, in trouw aan de confessie en dat het met grote toewijding wordt gegeven.

Voor al die dit lezen met sterke aandrang verzoeken de Bijbelschool te steunen met hun meeleven, hun gebed, hun gaven.

Voor de lopende cursus is nog een bedrag van *honderdduizend gulden* nodig om rond te komen! Mogen we u vragen uw „offer” snel te „brengen”?

De penningmeester heeft op het ogenblik niets meer.

Kerknieuws

Ds G. Mul — Ds G. Mul hoopt op zondag 29 mei a.s. afscheid te nemen van de gemeente te Dronten wegens vertrek naar de kerk te Amsterdam/Tuinsteeden-Zuid-West.

Ds W. Scheele — Ds W. Scheele, em. predikant te Gorssel, mocht uit het St. Geertruidaziekenhuis te Deventer naar huis terugkeren. Hij is aan de beterende hand.

Enschede-Noord — De volgende brief werd door de kerkeraad verzonden naar „de Tehuisgemeente” te Groningen:

Enschede, 18 mei 1977

Aan de Raad van de Geref. Kerk te Groningen
p/a de Eerw. Heer C. van Leeuwen
De Waterkant 20
TYNAALD (gem. Vries).

Veleerwaarde en Eerwaarde Heren en Broeders,

Wij vernamen uit enkele persberichten, dat U als Raad van de Kerk te Gronin-

Wij nemen de vrijheid er ook bij de onderscheiden kerkeraden op aan te dringen voor de Bijbelschool één of meer collecten te doen houden. We doen dat met te meer vrijmoedigheid nu de grote offers, die voorheen nodig waren voor andere nog niet gesubsidiëerde opleidingen op Gereformeerde grondslag, niet meer nodig zijn.

Bij voorbaat danken wij allen die op wat voor wijze ook, door hun meeleven, hun gebeden, hun gaven, onze Bijbelschool dragen.

De oprichting ervan is een zaak geweest van geloof, gebed, offer.

God geve dat ze dat moge blijven!

Het zou een heerlijke zaak zijn als er nog meer konden worden geopend!

De HEERE geeft er in ons land nog de gelegenheid voor.

Informatie:

Voor alle informatie kan men zich richten tot: Stichting Reformatorische Bijbelschool, Slotlaan 241, Zeist, tel. 03404-24166.

Gironummer 3091180 Ned. Middenstands Bank te Zeist, nummer 60.09.10.983 ten name van Penningm. Ref. Bijbelschool Zeist, Slotlaan 241.

Bij Testamentaire Beschikking. De Stichting is ingeschreven onder nr. ST. 35.920.

De Commissie van Toezicht:
Drs A. Noordegraaf (Ned. Herv.)
Prof. dr Ir. H. v. Riessen (Ger.)
Prof. dr W. v. 't Spijker

(Chr. Ger.)

Prof. C. Veenhof
(Ger. Vrijg. b.v.)

☆☆☆

Ik geloof dat deze „zendbrief” die tegelijk een soort „noodkreet” is geen nadere toelichting behoeft.

Ik wil alleen de hoop uitspreken dat zeer velen — ook kerkeraden — aan het verzoek dat daarin gedaan wordt gehoor zullen geven. En ik heb het volle vertrouwen dat men dat ook zal doen. De financiële nood is inderdaad groot. Het zou fijn zijn als onze lezers dat direct zouden doen. Als men ermee wacht wordt het gironummer gauw vergeten.

Bij voorbaat dankt het Bestuur en de Commissie van Toezicht U hartelijk.

C.V.

gen heeft besloten het reeds eerder genomen besluit om het ambt van ouderling en diaken open te stellen voor de vrouw te effectueren.

U heeft aan het dringend verzoek van de regiovergadering van de Noordelijke kerken om dit niet te doen niet voldaan! Voorts wenst U deze materie niet voor te leggen aan de kerken in den lande om zo een algemene uitspraak te vragen, U vindt, dat de band met de zusterkerken niet van zodanig aard mag zijn, dat de vrijheid der gemeente om binnen de normen van het Woord van God op bepaalde punten anders te handelen dan de zusterkerken wordt belemmerd. U heeft zelfs geweigerd de regio te dienen met argumenten uit de Schriften om zo samen deze zaak door te spreken. Voorts doet het argeloos of althans naïef aan als U stelt, dat het belang der zusterkerken is gediend als van Uw kant niet op landelijk beraad wordt aangedrongen. Deze aangelegenheid zou dan immers — zo heet het — in andere kerkelijke vergaderingen en binnen gemeenten zo gemakkelijk tot een twistpunt kunnen worden. Thans, zo poneert U, is geen enkele vergadering gedwongen zich met deze zaak bezig te houden.

U voelt zelf al aan blijkens een persverslag, dat de gemeenschapsoefening met de zusterkerken hierdoor schade zou kunnen lijden, hetwelk u zeer betreurenswaardig zou vinden.

Verder heeft U ook besloten voorlopig eventuele vrouwelijke ambtsdragers niet af te vaardigen naar kerkelijke vergaderingen „om op deze wijze te voorkomen, dat kerkelijke vergaderingen tegen hun wil met de zaak van de vrouw in het ambt geconfronteerd worden.”

Wij dachten U door de opsomming van vorenstaande gegevens volkomen recht te hebben gedaan in de weergave van Uw standpunt.

Maar, broeders, het moet ons van het hart: Wat koestert U voor een opvatting van het kerkverband? U bent akkoord gegaan met de regionale indeling en hebt deelgenomen aan de besluitvorming betreffende de eerste artikelen van de nieuwe K.O. op de Conventsvergadering te Kampen d.d. februari-mei 1976. Daarin heeft U met ons beleiden, dat we als Gereformeerde Kerken op elkaar betrokken zijn. Waarom gaat U nu een eigen weg? Waarom wilt U deze zaak, die zo diep ingrijpend is, niet presenteren aan de Landelijke Vergadering na haar afgehandeld te hebben op de regiovergadering? Denkt U nu werkelijk, dat door een dergelijk optreden de vrede binnen onze kerken, die toch al zo kwetsbaar zijn in haar huidige institutioneel bestaan, wordt bevorderd? Is het juist niet de zegen van een goed functionerend kerkverband om samen op te trekken en elkaar vanuit het Woord van God te dienen betreffende allerlei onderwerpen en kwesties, die aktueel zijn?

Is dit nu de liefdevolle broederschap, die U ons bewijst? U weet toch nog wel welke situatie binnen de vrijgemaakte gereformeerde kerken ontstond in en vanaf 1966 via de zogenaamde Open Brief? Welke konkrachtige kringen deze steenworp in de landelijke kerkelijke vijver heeft beschreven? Hoeveel hebben niet voor U, toen een logicistische „binnenverbandse” konsekwentiedrift hen daartoe noopte, het hoofd op het blok gelegd? Zij wilden met al hun bezwaren U per se vasthouden en lieten zich — terwijl zij soms helemaal niet in alle opzichten inhoudelijk achter het bovengenoemde epistel stonden — uit de kerk drijven!! MEDE OM U!! En nu dit?

Broeders, is dit nu objectief gezien een eerlijke houding? (Wij schrijven: *objectief* gezien, want over de harten oordeelt de HERE) — om enerzijds de band met de kerken te oefenen en anderzijds de plaatselijke kerkelijke zelfstandigheid hard te maken via een zucht naar plaatselijke kerkelijke onafhankelijkheid?

Zo kan het niet en zo mag het niet! Dit optreden van U drijft de kerken uit elkaar en schaadt ook de kontaktoefening met de Christelijke Gereformeerde Kerken! Als U spreekt over zusterkerken, nemen wij dat uiteraard serieus! Maar daarom kunnen wij niet begrijpen, dat U zo met Uw geestelijke en kerkelijke familie omgaat. De liefde tot de zusterkerken had U ertoe moeten dringen om de pas te vertragen en het algemeen belang te zoeken.

Broeders, wij bestoken U niet met Bijbelteksten, maar willen U toch het woord van de apostel Paulus in zijn brief aan de gemeente des Heren te Filippi voorhouden: „... doch in ootmoedigheid achte de één de ander uitnemender dan zichzelf; en ieder lette niet slechts op zijn eigen belang, maar

ieder (lette) ook op dat van anderen” (Fil. 2:3b en 4). Dat behoort bij de gezindheid, die ook in Christus Jezus was (zie vers 5 van het geciteerde hoofdstuk).

Broeders, keert van deze heilloze weg radikaal en resoluut terug terwille van het behoud van de eenheid der kerk en de dienst aan de broederschap. De discussie over de vrouw in het ambt is in onze kring eigenlijk nog maar net op gang gekomen en dan nog alleen via de pers!! Gaat op deze weg niet verder, opdat toenemende verontrusting binnen onze kring wordt tegengegaan. Wij schrijven U dit uit een bewogen hart! Hopelijk komt het ook zo bij U over en beschouwt U dit schrijven niet als een poging om de ander vanuit onze leerstoel de les te lezen! Maar wij moeten samen verder, zo de HERE wil!

De God van alle genade geve U de wijsheid van Zijn Geest om zo te besluiten en te handelen, dat daardoor de opbouw en samenbinding der kerken wordt gestimuleerd. Hij schenke U daarbij Zijn rijkmakende zegen!

Met de meeste hoogachting en hartelijke broedergroeten, namens de kerkeraad voornoemd,
O. Mooiweer, praeses
R. J. Niemeijer, scriba

Persverslag classis Kampen d.d. 12 mei 1977 te Emmeloord.

Opening. Namens de roepende kerk van Urk opent ds Stuij de vergadering. We zingen Ps. 25:2 en 6 en lezen Rom. 10:4-15, waarna ds Stuij voorgaat in gebed. Ds Stuij memoreert de volgende gebeurtenissen in de kerken: het neerleggen van het werk door ds Van Stelten; het beroepingswerk in Dronten, tot nu toe zonder resultaat; de aanwezigheid van ds Verhoeff, de nieuwe predikant van Steenwijk.

Ds Stuij verklaart de keus van het gelezen schriftgedeelte i.v.m. twee belangrijke agendapunten: het preparatoir examen van kand Sawyer en een verzoek naar art. 8 K.O.

Na onderzoek van de credentiebrieven en constitueren van de vergadering (moderamen: ds Stolk, praeses, ds De Groot, later ds Broersma, scriba, ds Mul, assessor) wordt overgegaan tot het examen van kand. Sawyer.

Praep. examen. Het examen bestaat uit de volgende onderdelen: Preekvoorstel over Luk. 5:1-11; Exegese O.T. Gen. 15 en N.T. Hand. 17:22-34 (resp. gevraagd door ds De Groot en ds Vis); Geloofsleer (ds Kamerbeek) en Inhoud H. Schrift (ds Schaeffer).

Voordat het examen, na het preekvoorstel, wordt voortgezet, worden eerst de benodigde stukken nagezien, attest van de kerk van Kampen en verklaring van de Theol. Hogeschool van de Geref. Kerken (Syn.), dat br. Sawyer de theologische studie daar met goed resultaat heeft gevolgd.

De classis besluit, gehoord het examen, kand. Sawyer beroepbaar te verklaren en dit aan de kerken mee te delen. De praeses deelt br. Sawyer dit besluit mee en feliciteert hem met het slagen voor dit examen. Kand. Sawyer betuigt hierna instemming met de leer der kerken. De vergadering bidt br. Sawyer Gods zegen toe door het zingen van Ps. 134:3.

Notulen. De notulen van de classis d.d. 14 okt. 1976 worden gelezen en vastgesteld. N.a.v. de notulen komt een eventuele steunaanvraag van één van de zusterkerken ter sprake. Geadviseerd wordt zo spoedig mogelijk een begroting aan de deputaten hulpbeh. kerken te sturen.

Rapporten kerkvisitatie worden uitgebracht over bezoeken aan Zwartsluis, Urk, Lelystad, Dronten en IJsselmuiden-Grafhorst.

N.a.v. het visitatierapport Dronten deelt ds Mul mee, dat ds Stuij zich bereid verklaard heeft als consulent in Dronten te werken.

Br. Rook (Marknesse) doet verslag van een bezoek namens de classis bij de intree van ds Verhoeff in Steenwijk.

Ingekomen stukken. Op verzoek van de kerk van Dronten verleent de classis ds Mul een attest bij zijn vertrek naar de kerk van Amsterdam-Tuinstden-Zuid-West.

De classis Zwolle van de Chr. Geref. Kerken d.d. 16-2-77 deelt mee dat de uitvoering van een besluit van 27-10-76 „m.i.v. de voorjaarsclassis 1977 twee door de classis benoemde waarnemers toe te laten” gezien een appél tegen dit besluit op dit moment niet mogelijk is. De vergadering heeft voor dit besluit alle begrip.

Verzoek van een br. uit de kerken, met begeleidend schrijven van zijn kerkeraad, om in de weg van art. 8 D.K.O. te worden toegelaten tot het ambt van dienaar des Woords. De kerkeraad verklaart genoemde broeder te hebben aangeraden zich tot de classis te wenden.

Na een brede bespreking adviseert de classis de kerkeraad deze zaak nog eens door te spreken, eventueel samen met de brs. kerkvisitatoren.

Benoemingen. Ds J. Verhoeff zal de taken van ds G. Mul overnemen: Kerkvisitator en examinador „geloofsleer, ethiek en symboliek” en examinador „kerkrecht”.

Rondvraag naar art. 41 K.O.

Een afvaardiging uit de kerk van Kampen zal de classis vertegenwoordigen bij het afscheid van ds Mul op zondag 29 mei.

De kerk van Steenwijk dankt voor de approbatie van het beroep van ds Verhoeff.

De kerk van Emmeloord attendeert op de moeilijke situatie rond de preekvoorziening voor de kerken in de regio van het Noorden.

Persoonlijke rondvraag.

Ds Verhoeff dankt voor de goede ontvangst in de regio.

Ds Mul dankt de kerken in de regio voor het vertrouwen en de goede samenwerking in de afgelopen jaren ondervonden.

De praeses wenst ds Mul Gods zegen toe op zijn werk in de kerk van Amsterdam.

Volgende vergadering. De volgende vergadering wordt vastgesteld op donderdag 13 oktober 1977 om 19.00 uur in Emmeloord.

Lelystad levert de praeses voor die vergadering, Dronten de scriba en Emmeloord de assessor.

Persverslag. Het persverslag wordt gelezen en vastgesteld.

Sluiting na dankgebed door de Stolk.

G. Mul, assessor.

Sola Scriptura

Voor het studentendispuut „Sola Scriptura”, uitgaande van de „Civitas Studiosorum in Fundamento Reformato”, hoopt op 1 juni a.s. om 19.00 uur in Cunera, Nieuwegracht 32, te Utrecht, mevrouw H. van Leeuwen te spreken over het onderwerp: „De geschiedenis van het C.D.A. en de plaats die het inneemt in het huidige politieke gebeuren”. Belangstellenden zijn van harte welkom.

Te huur

in Barendrecht

VRIJSTAAND HUIS

in de periode 2 juli-16 juli.

Telefoon 01806-5764.

De bus voor l'Abri

We zijn op weg naar het derde wiel en wat daar boven zit. Begint de snelheid weer een beetje toe te nemen? Dat zal de komende week moeten blijken. We hebben de mensen van l'Abri gegarandeerd dat we hen binnenkort f 6.000,— zullen sturen. We zijn ervan overtuigd, dat u er ons niet mee laat zitten. Vele kleintje maken één grote. Daarom wordt elke gift bijzonder op prijs gesteld. Aan het eind van de vorige verantwoording stonden we op f 2.758,50. Deze week verantwoorden we: JGA te A 15,—, Jv'tZe te H 25,—, DvdM te A 50,—, HV te D 25,—, GFMV te A 10,—, AF te K 25,—, PR te K 25,—, JM-V te M 25,—, JJB te R 15,—, HvZ te B 10,—, LdR te R 25,—, HV te W 25,—, PHvK te L 25,—, MHB te Z 10,—, HV te K 50,—, DHWD te E 25,—, MvZ te W 25,—, AK te S 25,—, GJL te U 50,—, MW te A 50,—, HGS te Z 25,—, JCH te Z 10,—. Totaal f 570,—. We zitten dus op f 3.328,50. Allen veel dank. We blijven nog even doorgaan. Tot na de uitbetaling van de vakantie gelden. Giften graag op giro 1118536 t.n.v. eerste ondergetekende.

G. v. d. Brink, Schiebroek

J. v. Veelen, Capelle a/d IJssel

Uit... goed voor U!!

Voor de Pinksterweek hebben wij nog enkele Bungalow's vrij. Voor juni met zijn lange avonden kunt U ook nog bij ons terecht, evenzo na 6 aug. Ook met uw tent of caravan bent U bij ons hartelijk welkom.

CAMPING en BUNGALOWPARK

„Ackersate”

Harremaatweg 26 - Voorthuizen
Telefoon 03429-1274

Deze advertentie is bedoeld voor hen die hun vakantie nog niet hebben vastgesteld.

Op een mooie camping in Emst, tussen Epe en Vaassen, aan de Kroondomeinen en Staatsbossen

**STAAT ONZE CARAVAN
VOOR U KLAAR.**

Pak de telefoon en bel direkt 085-629187.

Drukkerij »Steenbergen«

Periodieken

Boekwerken

Handelsdrukkerij

ZEIST - TELEFOON 03404 - 12452

PLAATS

UW FAMILIEBERICHTEN

IN DIT BLAD!